

EDITORIAL

Pabuyluhon an mga panmasa nga pakigbisog kontra ha terorista nga rehimen Duterte

An usa nga mananap nagigin mas malara ngan mabangis kun tipatay na. Siyam kabulan na la an nasasalin ha presente nga termino ni Rodrigo Duterte ngan natikaklaro an grabe niya nga kahadlok nga matanggal ha poder. Grabe an iya mga panalinguha ha desperasyon nga atakihon ngan puypuyon an ngatanan nga hulga ha pagpahilawig han iya tiraniya.

Ha lurong nga katuyuanan nga puuhon an rebolusyunaryo nga kagiusan, dugang nga ginpapintas ni Duterte an todo-gerra han Armed Forces of the Philippines (AFP) ha kabaryuhan. Gamit an bilyun-bilyon kapisos nga pondo han katawhan, buta ini nga nanmomomba, nangingistraping, ngan nanganganyon ha umhanan han mga parag-uma. Nanmamatay ini hin mga sibilyan, nangangastigo, nantotortyur, ngan nana-narhug. Nag-iimponer ini han balaud militar ha mga baryo agud himuon komo kampo militar, agud pestehon an mga residente ha ira pan-ngawat, pag-inirignom, paghinuygo, pangabuso ha kababayin-an, pwersahay nga

pagpasurender ngan pagpasunod ha ira mga karuyagon.

Waray wantas an panmuypoy ni Duterte ha mga demokratiko nga pakigbisog han katawhan. Hin-o man nga diri napartisipar ha ira kampanya kontra-insurhensiya o nagsususun ha iya panggubyrnuhan, gintatahapan nga "terorista." Ginbansagan an mga biktima han kalamidad, progresibo nga organisasyon, ngan party-list komo mga "komunista nga prente" agud tagan rason an pan-gigipit, panmriso ngan panmatay ha ira. Nagpapasarang hiya hin buwa kontra ha mga buotan ngan makatawo nga organisasyon tungod kay ginbubuksas hini an pagpasibaya

"Pabuyluhon...", sundan ha paypay 2

Mga opensiba han BHB ha Samar ngan Leyte, padayon

IGINLANSAR HAN BAGONG Hukbong Bayan (BHB) an magkasusunod nga aksyon militar ha isla han Leyte ngan Samar hadin naglabay nga Agosto kontra ha mga pasista nga tropa han militar ngan mga lanong nga aset ngan impormer hini.

Northern Samar. Gin-isnayp han mga Pula nga mangaraway han BHB-Rodante Urtal Command (BHB-RUC) an mga elemento han 20th Infantry Battalion nga nag-operasyon ha Barangay Epaw, Las Navas hadton Agosto 17. Usa nga sundalo an napatay ngan napiritan umiwas ha erya an mga pasista nga tropa hadton Agosto 19.

Ginsirutan naman han BHB-RUC an kumpirmado nga aset ngan impormer han 87th IB nga hi "Elok" Padrikis (alyas "Longhair," "Yonilo," o "Arnel") hadton Agosto 26 ha Barangay San Isidro ha pareho nga bungto.

Syahan na nga gin-aresto han BHB-RUC hi Padrikis hadton Agosto 23 ha Kilometro 3 han nasering nga barangay samtang tikang ha pagreport ha mga pasista nga tropa ha San Jose de Buan, Western Samar. Nakumpiska ha iya an usa nga kalibre .45 nga pistola, cell-phone, tulo nga sim card, ngan mga gadget para ha paniktik.

Hi Padrikis mismo an nag-amin nga gintanom hiya nga aset han pasista nga militar tikang pa hadton Agosto 2018. Ha sweldo nga ₱3,000 kada bulan, ginpaproyekto ha iya han 87th IB nga makasulod ha usa nga prente gerilya komo pultaym, makapatay hin usa nga upisyal han BHB, makakuha hin armas, ngan makagtanom hin tracker ha base han BHB agud mareyd ini.

Antes pa man hiya maglarang nga

"Aksyon militar...", sundan ha paypay 2

Paturapak nga panmomba, desperado nga atake han pasista nga rehimen

Eksakto usa kabulan tikang han madarahug nga panmomba ha Dolores, Eastern Samar, utro nga ginpadayag han terorista nga rehimen Duterte an kabangis han iya pasismo pinaagi han paturapak nga panmomba, panganyon, ngan pangistraping ha mga umhanan han Barangay San Francisco, Las Navas, Northern Samar ngan mga apiki nga baryo hadin Septyembre 16.

Nag-iha an pangatake tikang alas-3 tubtub alas-11 han aga. Sya-han nga naghulog an FA-50 *fighter jet* hin mga bomba nga ginsundan pa hin paturapak nga pangistraping gamit an higtaas nga kalibre han masinggan ngan *rocket missile*. Mayda liwat nahibatian nga mga panganyon hini nga panahon.

Walo kabeses nag-dara an mga helikopter hin mga sundalo ha lugar. Nag-deploy liwat hin lima nga 6x6 nga trak nga nagdara hin tropa ngan duha nga 105mm *howitzer* ha apiki nga bungto han Jipapad, Eastern Samar. Antes hini, kada gab-i nga nagpapalupad hin mga pansarbeylans nga *drone* kalakip an usa nga Hermes 900 ha mga palibot nga barangay.

Samtang, hadton Septyembre 16-17, naghulog liwat an *attack helicopter* han AFP hin mga bomba ha mga umhanan han Barangay E. Duran, Bobon, Northern Samar.

Gerra kontra katawhan

Ha desperasyon han AFP nga puypuyon an rebolusyunaryo nga kagiusan antes mahuman an termino ni Duterte, waray na paglain ngan waray pagkilala ha mga sibilyan an ira kamadarahug.

Ginhulog an mga bomba ha mga umhanan nga mayda la 30 ngada 45 kaminutos an kahirayon ha sentro han baryo han San Francisco. Waray naigo bisan usa nga yunit han BHB ha paturapak nga atake, kundi damo nga sibilyan ha baryo an *na-trauma*, labina an kabataan. Ha panalinguha nga makaeskapo ha panmomba ngan pangistraping, damo gihapon nga parag-uma nga aadto ha uma an nasamaran.

Hibang an panginabuhi han masa. Usa nga balay ha uma an nagkaluhuluho an atop tungod ha pangistraping. Gin-iimbestigaran pa an kahiluagon han destroso ha mga kahoy, utanon, duma, ngan iba pa nga surok han

"Paturapak...", *sundan ha paypay 3*

"Aksyon militar...", *tikang ha paypay 1*

maniktik ha BHB, kilalado na hi Padrikis nga kriminal ngan parupamatay ha ira lugar ha Sityo Arisona, Hinabangan, Western Samar. Ginpatay niya hira Toto Tabuena ngan Lito Abog ha nasering nga sityo.

Southern Leyte. Ginsirutan han BHB-Mt. Amandewin Command (BHB-MAC) an lanong nga kontra-rebolusyunaryo ngan aktibo nga kaapi han Civilian Active Auxiliary (CAA) han 14th IB nga hi Johnny Ramirez, 46, ha

Brgy. Malinao, Saint Bernard, Southern Leyte hadin Agosto 1.

Nanguna hi Ramirez ha pagre-aktibar han mga reserba nga pwersa han CAA, inupod ngan naggiya ha mga pankombat nga operasyon, aktibo nga naniktik ha mga bukid ngan kapatagan, ngan nagpasarang hin mga saywar ngan dis-impormasyon ha Saint Bernard ngan Hinunangan.

Nakumpiska kan Ramirez an usa nga kalibre .45 nga pistola. ■

"Pabuyluhon...", *tikang ha paypay 1*

ngan terorismo han estado ha mga komunidad.

An ginpagrabe nga panmuypoy ngan kamadarahug ni Duterte ha katawhan pangilal-an diri han kusog ngan katukmaan, kundi han kahadlok ngan desperasyon ha atubangan han namamangpangan hini nga pagpabaton ha mga krimen ha katawhan ngan hulga ha iya paghahadi.

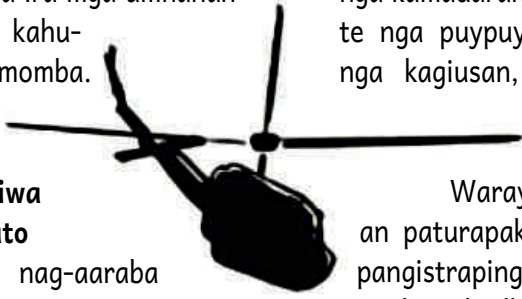
Aada ha kamot han katawhan an magbakod nga armas agud perdhion an madarahug ngan mapanmatay nga rehimen nga padayon nga nagpapakuri ha ira. Kinahanglan nira organisahon an ira ranggo ngan pakusgon an mga panmasa nga pakigbisog kontra ha terorista nga rehimen Duterte. Kinahanglan pukawon, organisahon, ngan pagiuson an pinakahiluag nga masa agud ibuksas ngan kundenaron an pasismo, korapsyon, kadunutan, ngan pagtraydor ni Duterte, agud hul-os hiya nga mahimulag ngan mapakyas an mga pag-atentar niya nga mag-iha ha poder.

Kinahanglan padayon nga tukuron ngan konsolidahon an mga organisasyon masa han mga parag-uma agud atuhan ngan pakyason an pasista nga pangatake han AFP. Ha bulig han hukbo han katawhan, kinahanglan mahimo nira nga diri mamurayaw an mga sundalo ha baryo ngan himuon hira nga sunud-sunuran han mga berdugo. Kinahanglan irehistro ha ligal, iligal, ngan bagaligal nga mga pamaagi an ira pag-ato ha okupasyon militar, pursigido nga ibuksas an pangabuso han mga pasista, ngan palayason an militar ha ira komunidad.

Kinahanglan maungod nga himuon an dirudiretso nga propaganda-dukasyon ha pinakahiluag nga ranggo han masa. Pahitas-on an ira diwa nga mapan-ato, tumapod ha kalugaringon nga organisado nga kusog, ngan maisugon nga atubangon ngan pakyason an pasista nga todo-gerra han rehimen. Testigos na an kasaysaysan ha pagpabagsak han katawhan ha usa nga pasista nga diktadura. Hinog na an mga kundisyon agud pabagsakon an presente nga tiraniko ngan terorista nga rehimen. ■

"Paturapak ...," tikang ha paypay 1

panginabuhi han mga parag-uma ha lugar. Ginpugngan gihapon hira nga magpagab-i ha ira mga umhanan pira kaadlaw kahunan han panmomba.

Isahon an diwa nga mapan-ato

Samtang nag-aaraba an masa hin ayuda, bakuna, ngan talwas nga panginabuhi, waray baton an rehimen kundi bomba ngan bala. Ginrakudako pa mismo han 803rd Infantry Brigade ha pira nga miting han PTF-ELCAC nga "bobombahon ngan hihimuon nga Marawi an Las Navas."

Ha atubangan han wala-tuo nga krisis pan-ekonomiya ngan pankalib-sugan, waray wantas an pagmal-gastar han pondo han katawhan ha pagpanalipod han mga maanomaliya nga pan-imprastraktura nga proyekto ngan pagpatuman hin balaud militar ha kabaryuhan. Usa hini an dako nga proyekto nga pangalsada nga maagi ha San Francisco, nga magsusumpay ha Northern ngan Eastern Samar ngan magpapasilitar han mas madagmit nga sulod-gawas han mga tropa, kanyon, ngan tangke han militar.

Ha desperasyon nga makakapyot ha poder, bug-os kusog an terorista nga kamadarahug han rehimen Duterte nga puypuyon an rebolusyunaryo nga kagiusan, an pinakaorganisado nga tarhug ha iya paghahadi.

Waray iba nga katuyuanan an paturapak nga panmomba ngan pangistraping kundi lisangon an katawhan, hadlukon hira, bay-ugon an ira diwa, ngan puuhon an ira kaisog ngan pag-ato ha tiraniko nga paghahadi ni Duterte.

Kundi ha kada paghulog han bomba, dugang nga nahihimulag hi Duterte ha katawhan. Kinahanglan tugbangan hin nag-aaningal nga guliat han nagkakaurusa nga masa an buto han mga bomba, ungbawan an kahadlok, ngan determinado nga pakusgon an pag-ato han katawhan kontra ha mabangis nga panmuypoy han terorista nga rehimen Duterte. ■

5 nga parag-uma, gin-istraping han SAF

LIMA NGA PARAG-UMA an gin-istraping han mga naghuhuramentado nga elemento han Philippine National Police-Special Action Force (PNP-SAF) ha Northern Samar.

Gin-istraping an usa nga parag-uma nga nanganganop han mag-operasyon an mga pulis ha Barangay Rizal, Gamay hadton Agosto 6. Kahuna han mga pulis hira an ginpusil han parag-uma. Dinalagan na la hiya agud makalikay ha mga bala han mga pasista.

Upat nga parag-uma an gin-istraping hirani ha salog ha Barangay San Jose, Mapanas hadton Agosto 15. Naticasirum na han makit-an han mga pulis an mga parag-uma amo nga gintahapan hira komo mga Pula nga mangaraway.

Nahitabo an mga insidente han paturapak nga pagpabuto ha butnga han ginpagrabe nga todogerra han rehimen Duterte ha kabaryuhan. ■

Anibersaryo han balaud militar, ginhinumdom

Ha okasyon han ika-49 nga anibersaryo han deklarasyon han balaud militar hadin Septyembre 21, nanawagan an National Democratic Front-Eastern Visayas (NDF-EV) ha katawhan Pilipino nga ungbawan an terorismo han estado ngan pabagsakon an pinakagrabe nga diktador ha kasaysayan han Pilipinas ha pagkatawo ni Rodrigo Duterte.

"Bisan kun waray magdeklara han balaud militar ha bug-os nga nasud, nahimo han rehimen Duterte nga maglista hin waray kapareho nga mga terorista nga pangatake ngan pasista nga rekord nga lahos kan Marcos ngan iba nga mga presidente," sigon ha NDF-EV.

"Yana nga adlaw, ginsasaludaran namon an ngatanaan nga Pilipino nga

umato, gintalumpigos, ngan namartir ha kamot han diktadura nga Marcos. Gin-oobligar han kasaysayan an ngatanaan nga demokratiko nga pwersa nga konsolidahon an ira ranggo ngan pursigido nga atuhan an presente nga balaud militar. Kinahanglan ungbawan han katawhan an klima han kahadlok nga gin-imponer ha ira ngan iglansar an ngatanaan nga porma han

pakigbisog agud determinado nga atuhan an terorista nga paghahadi ni Duterte."

Nagpagawas liwat han pahayag an NDF-EV hadton Septyembre 17 agud hinumdomon an ika-39 nga anibersaryo han masaker ha Sag-od. Sering han NDF-EV, padayon nga nagsasaad an katawhan nga kakab-uton an hustisya para ha ngatanaan nga biktima han terorismo han estado. Nagsasaad ini nga iglalansar an ngatanaan nga porma han pakigbisog agud tapuson an tiraniko nga paghahadi han rehimen US-Duterte. ■

Mga biktima han 'pagpasurender' ha Leyte, ginpatay han AFP

Tulo nga parag-uma nga biktima han kampanya nga "pagpasurender" han Armed Forces of the Philippines ha Leyte an ginpatay han mga pasista nga tropa han estado.

Ginpatay han mga sundalo han 93rd Infantry Battalion hira Paquito "Toto" Mahinay, an asawa hini nga hi Melba, ngaduha masobra 30 anyos, ngan hi Albert Aldiano, 38, ha Calubian, Leyte hadton Hunyo 15. Mga kaapi han lokal nga organisasyon han parag-uma an mag-asawa nga Mahinay nga syahan na nga pwersahay nga "ginpasurender" han traydor nga hi Thelma "Mayang" Pundulanan. Nagserbe naman komo aktibo nga aset han militar hi Aldiano kahuman mahiagum ha grabe nga pan-gigipit.

Ginsugo han militar hi Aldiano nga dad-on an mag-asawa tikang ha ira urukyan ha Brgy. Anislagan, Calubian agud magreport ha hedkwarters han 93rd IB ha Kananga, Leyte. Kundi kinabuwasan, nakit-an na la an tulo nga nakagapos an mga kamot ngan patay na ha sapit han iskoter nga ira ginsakyan ha usa nga pampubliko nga sementeryo.

Sigon kan Ka Dodong Malaya, tagapagyakan han BHB-MAC, ginpa-pakita hini nga ngatanan nga waray pulos ha militar, sumurender man o diri, mahihimo hini nga itraydor ngan ilabog nga baga hin trapo. Bisan kun "sumurender" ha militar, poyde pa gihapon ini patayon han mga berdugo labina kun waray na ini pulos ha ira.

"Tigaman ini nga panmatay han brutalidad ngan ura-ura kahimubo nga pagkita han militar ngan rehimen Duterte ha balor han kinabuhi han tawo," sigon kan Malaya. Ginkundenar niya an buwa han 93rd IB nga nagbabasol ha BHB agud tahuban an ira krimen. Nanawagan hiya ha katawhan nga ipasulong an gerra han katawhan agud pagbaydon an berdugo nga 93rd IB.

Pangabuso ha Southern Leyte

Samtang, grabe nga gin-gigipit han mga sundalo ngan Civilian Active Auxiliary (CAA) han 14th IB an diri mamenos ha 13 nga pamilya nga naukoy ha giutan han mga barangay han Santo Niño II ngan Matin-ao, Hinunangan. Mga kaapi han relihiyon nga Yashua an mga pamilya nga ha bukid na ginpili umestar tikang hadton 2019. Kundi hadin Abril, gindid-an hira han militar tungod kay gintatahapan na hira nga nakikigbuligay ha BHB. Kun "sumagka" man hira, kinahanglan dayon hira nga magreport ha kampo han militar ha ligid han haywey. Tungod ha panhadlok, napiritan an mga parag-uma nga bayaan an ira mga balay, umhanan para ha panginabuhi, ngan singbahan.

Hadin Mayo, gintortyur han mga

sundalo hi Michael Duhaylungsod, membro han Yashua, han makit-an nga namamarigo ha salog han Das-ay. Pwersahay hiya nga ginpaamin nga kumita hiya han mga Pula nga mangaraway. Tungod kay waray mahisumat, pauru-utro nga ginludlod an iya ulo ha tubig bisan kun waray pa gud hiya nakikit-an nga yunit han BHB.

Hini gihapon nga panahon, ginpangastigo han mga elemento han 14th IB hira Willie Amak, taga-Brgy. Bangcas B, Hinunangan, ngan Guillermo "Udos" Arong, taga-Brgy. Pa-longpong, Hinunangan, samtang nag-uuma ha Matin-ao han nasering nga bungto. Ginsuntok ngan gintampalo hira agud mapaamin komo mga tagsuporta han BHB. Tungod ha *trauma*, bumalik an daan nga sakit ha hunahuna ni Arong nga waray na ini utro nga makagtrabaho tubtub ha mamatay ha sakit ha atay hadton Hulyo.

Hadton Pebrero, usa nga 21-anyos nga lalaki an gintutukan han pusil samtang gin-iinterogar han mga sundalo han 14th IB ha Brgy. Magatas, Saint Bernard. Kaparte ini han panmilitar nga operasyon kasumpay han ira hinimu-himo nga engkwentro kontra ha BHB. Nahibang pa an kahagnaan han parag-uma nga hapit na magbuswak han kamangan ini han mga sundalo ha giutan han Brgy. Magatas ngan Brgy. Catmon. ■

Pagtutul-id

SIGON HA PINAKAURHI nga report tikang ha Rodante Urtal Command han BHB-Northern Samar, an kapitan han Barangay Victory, Las Navas, Northern Samar nga ginpatay han mga ahente han estado amo hi Nilo Loyogoy, ngan diri hi Nilo Ogatcho sugad han ginreport ha isyu han *Larab* hadin Agosto 21.

Sigon pa ha report han BHB-RUC, ha adlaw han pagkamatay ni Loyogoy, pito nga waray makilal-i nga tawo an nagtuktok ha balay han kapitan agud kunuhay mag-aro hin pagkaon. Pag-abre niya han purtahan, ginpangis-traping hiya han mga nakabonet nga tawo nga armado hin mga riple nga M-16. Waray pagtahod pa nga gintadtad an iya patay nga lawas. Grabe liwat nga nasamaran an batan-on nga upod niya.

Naaro hin pasaylo an *Larab* labina ha pamilya ni Loyogoy para hini nga kasaypanan.